



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo Sole distillare debemus. Cap. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

artificum manū exposcit, sed ignari, rustici, & mulierculæ: educitur enim spiritus ex vehemēti Naturæ impulsu, sese emittentis, sola attentione qualicunq; adhibita. Quum vinū è torculari in vegetes, & dolia transfunditur, & iam iam exhalaturum effervescit, supra doli orificium, ligneum, vel fictile collum bicubitale imponitur, supra pileus accommodetur, & commissuras ne respirent, luto fidelissimè agglutinato, rostrum receptorium subdatur, & recipiat, si quid ex eo dimanata quæ. Sic ex effervescētib; musti spiritibus extolluntur tenuissimæ exhalationes, quæ in aquam coeunt, quæ quum solius Naturæ actu sine igne gignatur, peculiare suas quasdam proprietates habet, in opere suo loco dicendas, nunc reticemus.

Quomodo Sole distillare debemus. CAP. IV.

POSSVMVS non ignis tantum, sed vi Solis, & simi distillare. Sed simum distillata tetra odoris foeditate inficit, Sol verò optimam aquam, multisq; remedijs conducibilem elicit. Vis ignis rerum esse commutat, & calidas, adurentes quæ qualitates conciliat, vnde ocularibus remedijs aquas in Sole prolectas propinare debemus: nam ex igne oculos vellicant, & lancinant, solares mitiores, dulcioresq;: Plus aquæ in Sole excipitur, nam illic in vapores solutæ descendunt, secus in ignem dum ascensui impelluntur vi ignis, lateribus vasis hærent, ac refluxæ in feces descendunt. Aliæ quoque aditantes, suis locis explicandæ. Præterea familiariter consultitur, nam absque lignis, & carbonibus, ac artificum assistentia res perficitur, quippe rebus repletis vasis, ac Soli oppositis, omni labore leuantur. Ut rem igitur patiens perstringamus, scamnum paretur triam pedum altitudinis, duam latitudinis, longitudinis tantæ, quo distillandarum rerum operi respondeat, scilicet si multum distillare volueris, longius parabis, sin minus brevius, et pars scamni Soli obex futura, tabulis claudatur, ne Sol receptoria excalefaciens, iterum aquam ascendere cogat. In medio longitudinis tabulæ foramina excaventur capacia, vasum colla exceptura. Vbi Sol iam Geminos

minos emensus fuerit (nam solo æstiuo tempore hoc
 comodo frui poterimus) scamnum sub dio Soli op-
 ponito, mane ante Solis ortum herbæ demetantur, ac
 immunda sordium eluue demundentur, ex insidenti
 puluere pedum spurcorum cõculcatione, vel reptilium,
 vel quadrupedum animalium vrinis, & stercoreibus, &
 id genus impuritatibus inquinatis, & conspurcatis: In-
 de ne aquam deturpent, obnubilentq; , partim excuti-
 endo, partim pannis detergendo, tandem non illotis
 manibus aqua abluendo, vt purius, limpidiusque fieri
 poterit, in vmbra siccentur, exiccatis ampla receptacula
 repleantur, ori orichalceæ fides cithararum in vnum
 conglomeratæ, compressæque immittuntur, vt dimis-
 sæ relaxentur, vt dum obuertuntur, herbas ne infra di-
 labi sinant, collum parato foramini immittitur, infra
 alia receptacula locantur, quæ in suum sinum superio-
 rum colla excipiant, ac linteis fasciis agglutinabis
 commissuras ne expirent, hæc in latas fidelias aque ple-
 nas impone, vt citius vapores in aquam crassescant. O-
 ptime omnia iam parata, obuerte ad intensissimum so-
 larium radiorum æstum: nam extemplo in vapores sol-
 uuntur, & guttatim in subiecta vasa stillabunt. Vespero
 post Solis occasum remoue, ac nouis herbis reple. Her-
 ba polygonum, siue *lingua passerina* vulgo vocata, con-
 cisa, extullataq; , maxime oculorum inflammationibus
 præstat, alijsque morbis. Ex hyperico elicitor aqua o-
 mnem spasmus profligatura, si dolens membra ea ab-
 luerit: & alia, quæ longum esset recensere. Modus di-
 stillandi pictura prostat.

Cc 3



De oleo, per expressionem extrahendo.

C A P. V.

DIXIMVS de aquis, nunc dicemus de oleis, dictum
post de essentijs. Hæc ingeniosissimi exquirunt ar-
tificis industriam; nam quam plurimæ rerum præstati-
tissimæ essentiæ in oleis consistunt, velut humido radi-
cali, adeo reconditæ, vt non nisi maximis arte, ingenio,
conatu, & solertia in lucem veniant, vt hinc tota distil-
lationis ars pædeat. Prima ratio ex torculari pendet, et
à distillationis arte segregetur, quia his necessaria mul-
tum, non fuerit inopportunum de hac paucula præfari.
Fere communis omnium modus hic erit. Semina, et
quibus oleum extracturi sumus, oportet prius expelli-
culis repurgata, deglubitaq; , quæ vel diuerberatis ma-
nu euocantur, vel ynquibus sollicitentur, donec folli-
culi, quibus ambiuntur, abscedant, emundata in mor-
tarium marmoreum collata, ligneo pistillo diligenter